

[Helle Degn]

Børnenes isolation og skolens isolation som institution er et større og større problem for barnet, for familien og for samfundet. Derfor må denne tilpasningsproces opmuntres, og vi ved, at mange lærere og forældre gør et ihærdigt forsøg på at fremme en sådan udvikling i folkeskolen. Men forudsætningen for, at vi kan bygge videre på en udvikling af folkeskolen, også efter vore ideer og tanker, er naturligvis, at vi forlader den meget polemiske debat. Det tror jeg gavner børnene i hverdagen.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi fortsat er parate til at samarbejde om folkeskolen, naturligvis på et bredt politisk grundlag, hvilket er noget af et bærende element for socialdemokratiet i al folkeskolelovgivning.

Bundgaard Nielsen (V):

Den forespørgsel, der er stillet til undervisningsministeren, mere end antyder, at der er noget galt i folkeskolen. Den både peger på et symptom, nemlig at forældrene foretrækker de frie grundskoler, og kræver svar på, hvordan folkeskolen kan forbedres og det frie skolevalg sikres.

Er der da noget galt i folkeskolen? Hvis vi lytter til de mange eksempler fra hverdagen i folkeskolen, må vi indrømme, at ikke alt er, som man kunne ønske sig. Der berettes om lærere, der får nervesammenbrud, og om lærere, der skifter til andet erhverv med en ringere løn, fordi de ikke kan klare problemerne med vanskelige elever. Vi har alle hørt eksempler på elever, der optræder truende, og som endda udøver vold over for lærerne. Det er også symptomatisk, at flere og flere elever bliver henvist til skolepsykologerne og derefter får specialundervisning.

Vi ser også, at stadig flere elever kun ønsker undervisning i de obligatoriske fag 24 timer om ugen, medens de undlader at vælge nogen af tilbuds- og valgfagene. Det tyder ikke på, at disse elever befinder sig godt i skolemiljøet.

Der kunne nævnes endnu flere eksempler på, at der er problemer i skolen i dag, men inden vi kaster os ud i debatten om en løsning af disse problemer, er det rimeligt at minde hinanden om, at der daglig er i tusindvis af undervisningstimer, der har et udmærket, et meget tilfredsstillende eller et tilfredsstillende forløb – for nu at blive i folke-

skoleterminologien – hvor såvel læreren som eleven føler, at der er tale om en udbytterig time. Det er stadig kun et fåtal af timer, der kan karakteriseres som mindre tilfredsstillende eller ikke-tilfredsstillende, men de er ikke desto mindre udtryk for en tendens til større uro og utryghed i hele skolens atmosfære.

Der er altså al mulig grund til, at tinget drøfter disse forhold og tager bestik af, hvad vi kan gøre for at forbedre dem. Her må vi naturligvis først rette blikket mod det lovgrundlag, skolen arbejder på, og se, om der er noget at rette her.

Folkeskoleloven af 1975 er efter venstres opfattelse en rimeligt god lov. Den er liberal på den måde, at den giver eleverne en lang række valgmuligheder, hvor den tidligere lov indeholdt bestemmelser om, hvordan skolen kunne sortere og placere eleverne i bestemte grupper og afdelinger. Den er imidlertid et kompromis, og det er rimeligt, at tinget nu, efter at loven har virket i 5 år, vurderer, om og i hvilket omfang den er skyld i skolens problemer, og om der derfor kan være noget at rette på.

Venstre var modstander af undervisningspligtens udvidelse fra 7 til 9 år, og vi er overbeviste om, at der går mange elever i skolens ældste klasser, der ikke ønsker at være der og hellere ville ud i erhvervslivet. Det viser bl. a. den kendsgerning, at så mange nøjes med de obligatoriske fag. Der kan derfor være grund til, at man lempet på mulighederne for dispensation fra undervisningspligten. Samtidig kunne man overveje at forhøje det obligatoriske timetal, således at eleverne skulle vælge et eller to af tilbuds- eller valgfagene. Lediggang i de mange mellemtimer kan være roden til meget ondt, og en del af eleverne undlader sikkert at vælge valgfag af bekvemmelighedshensyn snarere end af egentlig uvilje mod undervisning og skolegang.

Når så mange elever har vanskeligheder i dansk, skyldes det ikke mindst det reducerede timetal i dette fag, og det bliver nødvendigt, at vi tager dette spørgsmål op, så faget bliver styrket timetalsmæssigt, men måske skal der også ses på det indholdsmæssige. Der er også problemer med entimesfag som religion og formning. Her bør der skabes muligheder for semesterundervisning med periodevis større timetal, så lærere og elever